

FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW – PERSPEKTYWA FUNDUSZY STRUKTURALNYCH 2007-2013

*dr Bogusław Klimczuk,
doradca w programie EQUAL*

Fundusze strukturalne są instrumentami polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Ich zadaniem jest wspieranie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek krajów UE. W ten sposób wpływa się na zwiększenie spójności ekonomicznej i społecznej Unii. Fundusze kierowane są do tych sektorów gospodarki i regionów, które bez pomocy finansowej nie są w stanie dorównać do średniego poziomu ekonomicznego w UE. Fundusze finansują programy operacyjne. Programy przyporządkowano rozwojowi różnych dziedzin życia społecznego i gospodarczego. Wyznaczono priorytetowe dziedziny, które precyzują główne kierunki zmian. Priorytety zaś realizowane są poprzez konkretne działania. Poniżej przedstawiono różne programy operacyjne, które w latach 2007-2013 finansować będą działalność przedsiębiorstw.

1. PROGRAM OPERACYJNY INNOWACYJNA GOSPODARKA

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG) stanowi jeden z elementów systemu służącego efektywnemu wykorzystaniu przez Polskę środków strukturalnych Unii Europejskiej w latach 2007-2013. Podstawowym średniookresowym dokumentem strategicznym, do którego założeń odnosi się PO IG, jest przyjęta w 2000 r. Strategia Lizbońska, zakładająca uczynienie z gospodarki europejskiej najlepiej prosperującej i najbardziej konkurencyjnej gospodarki świata do 2010 r. W związku z nie osiągnięciem większości zakładanych wskaźników w 2005 r., w ramach przeglądu Strategii Lizbońskiej zdecydowano o skoncentrowaniu się na dwóch podstawowych celach – wzroście gospodarczym i zatrudnieniu, przy zachowaniu pełnej zgodności z celami zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie zdecydowano o konieczności silniejszego zaangażowania państw członkowskich poprzez zobowiązanie do przygotowania Krajowych Programów Reform na lata 2005-2008, przedstawiających sposób osiągnięcia tych celów na poziomie krajowym.

Priorytet 3. – Kapitał dla innowacji

Celem priorytetu jest zwiększenie liczby nowopowstałych przedsiębiorstw innowacyjnych oraz zwiększenie dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania przedsięwzięć innowacyjnych. W ramach Priorytetu 3 zaprojektowano działania mające na celu kompleksowe wsparcie od momentu powstania innowacyjnego pomysłu, poprzez doradztwo w procesie tworzenia nowej firmy, skończywszy na udzieleniu wsparcia kapitałowego nowopowstałemu przedsiębiorcy. Instrument ten został uzupełniony możliwością uzyskania kapitałowego wsparcia działalności o charakterze innowacyjnym za pomocą funduszy podwyższonego ryzyka inwestujących w szczególności w fazy seed oraz start-up oraz uzupełniony działaniem mającym na celu zaktywizowanie rynku indywidualnych inwestorów kapitałowych, np. tzw.: „aniołów biznesu”.

W ramach priorytetu wspierane będą m.in. następujące działania:

- dofinansowanie prac przygotowawczych oraz poszukiwania, oceny i wyboru pomysłów innowacyjnych;
- wsparcie inwestycji kapitałowych instytucji otoczenia biznesu w nowopowstałe przedsiębiorstwa o charakterze innowacyjnym;
- dokapitalizowanie funduszy podwyższonego ryzyka inwestujących w fazy seed i start-up (obejmujące również refundację części kosztów zarządzania funduszem);
- projekty o charakterze doradczym i promocyjnym w zakresie aktywizacji rynku inwestorów kapitałowych.

W ramach priorytetu udzielane będzie bezzwrotne wsparcie następującym grupom beneficjentów:

Podmioty zarządzające funduszami podwyższonego ryzyka, instytucje otoczenia biznesu, organizacje zrzeszające potencjalnych inwestorów, np. „aniołów biznesu”, organizacje przedsiębiorców i pracodawców, instytucje wspierające powstawanie nowych firm innowacyjnych (inkubatory przedsiębiorczości akademickiej, centra transferu technologii i innowacji, akceleratorzy technologii, parki naukowo-technologiczne) oraz przedsiębiorcy.

Priorytet 4. – Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia

Celem priorytetu jest wzrost poziomu konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez wzmocnienie popytu na nowe lub nowoczesne rozwiązania

w gospodarce. Instrumenty zaprojektowane w ramach Priorytetu 4 stanowią uzupełnienie procesu inicjowania działalności innowacyjnej wspierane go w ramach Priorytetu 3 poprzez umożliwienie dofinansowania w zakresie prowadzenia działalności B+R w przedsiębiorstwach oraz wdrożeń wyników prac B+R, a także opracowania, przygotowania oraz uruchomienia produkcji nowych i unowocześnionych produktów. Uzupełnieniem tych działań jest wsparcie projektów przedsiębiorstw inwestujących w B+R (posiadających lub starających się o uzyskanie statusu CBR). Dofinansowanie będą mogły również uzyskać projekty przedsiębiorstw w zakresie nowych inwestycji wprowadzających innowacje usługowe oraz procesowe. Duży nacisk został położony na wsparcie powszechnego zastosowania rozwiązań teleinformatycznych, w tym technik elektronicznego biznesu w przedsiębiorstwach oraz rozwiązań mających na celu ograniczenie szkodliwego oddziaływania na środowisko.

Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki, przyczyniających się do generowania dużej liczby nowych miejsc pracy oraz transferu rozwiązań innowacyjnych stanowi uzupełnienie obszaru interwencji Priorytetu 4. Dodatkowo zaplanowano dofinansowanie inwestycji w sektorze turystyki mające na celu wzmocnienie konkurencyjnych i innowacyjnych produktów o znaczeniu ponadregionalnym. Wsparcie inwestycji w zakresie ponadregionalnych produktów turystycznych, w szczególności o charakterze sieciowym przyczyni się do wzrostu atrakcyjności Polski. W ramach wsparcia na inwestycje możliwe jest dofinansowanie niezbędnego dla prawidłowej realizacji inwestycji specjalistycznego doradztwa oraz szkoleń w ramach jednego projektu.

W ramach priorytetu wspierane będą m.in. następujące działania:

- Inwestycje związane z opracowaniem i wdrożeniem wyników prac B+R;
- Tworzenie nowych miejsc pracy niezbędnych do prowadzenia własnej działalności badawczo-rozwojowej;
- Realizacja nowych inwestycji;
- Projekty inwestycyjne związane z nabyciem i zastosowaniem nowych rozwiązań technologicznych, produktowych, usługowych i procesowych;
- Projekty doradcze i inwestycyjne związane z przekształceniem przedsiębiorcy w CBR (Centrum Badawczo-Rozwojowe);

- Projekty szkoleniowe oraz doradcze niezbędne do realizacji projektów inwestycyjnych;
- Innowacyjne inwestycje związane z usługami turystycznymi o znaczeniu ponadregionalnym.

W ramach priorytetu udzielane będzie bezzwrotne wsparcie następującym grupom beneficjentów:

Przedsiębiorcy, w przypadku inwestycji turystycznych: instytucje otoczenia biznesu, jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy działający w branży turystycznej.

Priorytet 5 - Dyfuzja innowacji

Wsparcie w ramach priorytetu będzie przeznaczone na projekty mające na celu budowę i rozwój powiązań kooperacyjnych przedsiębiorców o charakterze ponadregionalnym. Działania promocyjne pozwolą na zwiększenie świadomości z korzyści wynikających z kooperacji i podejmowania współpracy z jednostkami naukowymi. Ponadto w priorytecie przewidziane jest wsparcie wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw za pośrednictwem instytucji otoczenia biznesu – zarówno działających w sieciach o zasięgu krajowym, jak i pojedynczych wysoko wyspecjalizowanych ośrodków wspierania innowacyjności o istotnym znaczeniu w skali całej gospodarki kraju. Instytucje te przyczyniają się do wzmocnienia powiązań przedsiębiorców oraz przedsiębiorców z jednostkami naukowymi poprzez udostępnianie odpowiedniej infrastruktury i wiedzy niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem nowych rozwiązań.

Instrumenty Priorytetu 5 nakierowane na profesjonalizację usług świadczonych przedsiębiorcom zostaną dodatkowo wzmocnione poprzez realizację projektów mających na celu ochronę i wykorzystanie praw własności intelektualnej.

W ramach priorytetu wspierane będą m.in. następujące działania:

- Inwestycje związane z pokryciem kosztów za inicjowania lub prowadzenia działalności kooperacyjnej;
- Projekty inwestycyjne realizowane przez innowacyjne sieci otoczenia biznesu;
- Projekty inwestycyjne realizowane przez proinnowacyjne instytucje otoczenia biznesu (m. in. parki naukowo-technologiczne, inkubatory technologii, centra transferu technologii);
- Projekty doradcze, szkoleniowe i promocyjne wynikające ze strategii realizowanej przez innowacyjne sieci otoczenia biznesu;

- Projekty doradcze, szkoleniowe i promocyjne wynikające ze strategii realizowanej przez proinnowacyjne instytucje otoczenia biznesu;
- Projekty doradcze, szkoleniowe, promocyjne oraz inwestycyjne związane ze wsparciem wykorzystania praw własności przemysłowej oraz praw autorskich i pokrewnych.

W ramach priorytetu udzielane będzie bezzwrotne wsparcie następującym grupom beneficjentów:

Grupy przedsiębiorców, w tym: klastry, łańcuchy produkcyjne MSP i dużych przedsiębiorców, sieci technologiczne (MSP i jednostki naukowe) reprezentowane przez podmioty posiadające zdolność do występowania w ich imieniu; platformy technologiczne; sieci instytucji otoczenia biznesu o znaczeniu ponadregionalnym, wysoko specjalistyczne ośrodki innowacyjności (podmioty zarządzające parkami naukowo-technologicznymi, inkubatorami technologii, centrami zaawansowanych technologii, centrami produktywności oraz innymi ośrodkami specjalistycznych usług dla przedsiębiorców), przedsiębiorcy.

Priorytet 7. – Budowa i rozwój społeczeństwa informacyjnego

Priorytet 7 zakłada stwarzanie warunków do zwiększenia wydajności i konkurencyjności oraz wzrostu zatrudnienia w gospodarce opartej na wiedzy, poprzez szeroko zakrojone działania wspierające budowę i rozwój społeczeństwa informacyjnego. W ramach Priorytetu 7 wspierane będą działania polegające na tworzenie elektronicznych usług publicznych na rzecz obywateli i przedsiębiorców będzie możliwe dzięki przebudowie zaplecza administracji publicznej i utworzeniu w pełni zintegrowanych platform, które umożliwią świadczenie usług publicznych drogą elektroniczną w kluczowych dla prowadzenia działalności gospodarczej obszarach: m. in. rozliczeń podatkowych, ceł, opłat administracyjnych itp. Zakłada się, że zintegrowany system informatyczny elektronicznych usług publicznych będzie bazował na innowacyjnych technologiach informatycznych

W ramach priorytetu wspierane będą m. in. następujące działania:

- budowa współpracujących elektronicznych platform usług publicznych, na których dostępne będą eUsługi dla obywateli i przedsiębiorstw m. in.: zabezpieczenie społeczne, podatki, zamówienia publiczne, rejestracja działalności gospodarczej, rejestry sądowe, ochrona zdrowia, ochrona środowiska,

- rozwój systemów informacji publicznej (w tym informacji prawnej),
- wsparcie dla przedsiębiorstw (także nowo tworzonych) świadczących eUsługi lub udostępniających treści cyfrowe, także na potrzeby lokalnej społeczności,
- wspieranie eUsług między przedsiębiorstwami (B2B),
- wspieranie działań z zakresu e-Integracji,
- wspieranie w zakresie dostępu obywateli do szerokopasmowego Internetu z zachowaniem konkurencji rynkowej i neutralności technologicznej.

W ramach priorytetu udzielane będzie bezzwrotne wsparcie następującym grupom beneficjentów:

- jednostki administracji rządowej,
- jednostki samorządu terytorialnego oraz związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- jednostki podległe administracji rządowej,
- konsorcja jednostek administracji publicznej i jednostek naukowych,
- przedsiębiorstwa, stowarzyszenia, organy samorządu zawodowego, jednostki organizacji pozarządowych,
- przedsiębiorstwa,
- obywatele zakładający przedsiębiorstwa świadczące lokalne eUsługi,
- obywatele będący podmiotami polityki włączenia cyfrowego, uzyskujący dostęp do szerokopasmowego Internetu.

Pomoc polegać będzie na dofinansowaniu części wydatków kwalifikowanych w formie bezzwrotnej dotacji.

2. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA LATA 2007 – 2013

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego województwa lubelskiego na lata 2007 – 2013 wsparcie dla sektora MŚP przewidziane jest w szczególności w Priorytecie 1: „Przedsiębiorczość i Innowacje”.

Priorytet 1: „Przedsiębiorczość i Innowacje”

Działanie 1.2 - Dotacje inwestycyjne dla przedsiębiorstw

Poddziałanie 1.2.1 - Dotacje dla nowopowstałych mikroprzedsiębiorstw

Celem działania jest zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez nowe inwestycje.

Działanie jest realizowane poprzez wsparcie nowych inwestycji w przedsiębiorstwach.

Beneficjenci: Mikroprzedsiębiorstwa działające krócej niż 1 rok prowadzące jako osoby prawne i fizyczne działalność gospodarczą z wyłączeniem:

- projektów dotyczących produkcji, przetwórstwa i marketingu produktów wskazanych w Załączniku I do Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską,
- przedsiębiorstw sektora budownictwa okrętowego, rybołówstwa, górnictwa węgla, hutnictwa żelaza i stali oraz włókien syntetycznych.

Rodzaje kwalifikujących się projektów: Kwalifikują się nowe inwestycje prowadzące do poprawienia procesu produkcyjnego, produktu, jakości usług, lub systemu zarządzania przedsiębiorstwem. W ramach poddziałania przekazywane będą dotacje inwestycyjne zapewniające niezbędne wsparcie finansowe dla nowopowstających przedsiębiorstw. Preferowane będą przedsięwzięcia innowacyjne i przedsiębiorstwa rozpoczynające działalność w sferze innowacji, funkcjonujące w ramach dziedzin szczególnie wspieranych oraz przedsiębiorstwa z sektora turystyki położone na obszarach atrakcyjnych turystycznie (wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego).

Wartość dotacji: od 10 000 zł do 200 000 zł,

Maksymalny poziom dofinansowania projektów w ramach działania

Przedsiębiorcy prowadzący mikro przedsiębiorstwa (zgodnie z mapą pomocy regionalnej) maksymalnie 70%.

Poddziałanie 1.2.2. - Dotacje dla małych i mikroprzedsiębiorstw

Celem poddziałania jest zwiększenie konkurencyjności mikro i małych przedsiębiorców działających na terenie województwa lubelskiego poprzez nowe inwestycje. W ramach poddziałania możliwa będzie realizacja nowych inwestycji prowadzących do poprawienia procesu produkcyjnego, produktu, jakości usług lub systemu zarządzania przedsiębiorstwem poprzez zakup środków trwałych. Preferowane będą przedsięwzięcia innowacyjne, a w zakresie rodzajów beneficjentów - przedsiębiorstwa funkcjonujące w ramach dziedzin szczególnie wspieranych (wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego). Wsparcie w ramach poddziałania skierowane jest

w szczególności na projekty przyczyniające się do utrzymania lub wzrostu zatrudnienia.

Beneficjenci: Przedsiębiorcy prowadzący mikroprzedsiębiorstwa działające na terenie województwa lubelskiego dłużej niż 1 rok. Przedsiębiorcy prowadzący małe przedsiębiorstwa działające na terenie województwa lubelskiego.

Rodzaje kwalifikujących się projektów: Projekty inwestycyjne obejmujące m.in.:

1. rozszerzenie zakresu działalności gospodarczej;
2. realizację zasadniczych zmian produkcji, procesu produkcyjnego lub zmianę w zakresie sposobu świadczenia usług;
3. unowocześnienie wyposażenia niezbędnego do prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej firmy;
4. racjonalizację logistyki sprzedaży towarów i usług;
5. informatyzację, w tym m. in. systemy zarządzania przedsiębiorstwem;

Dofinansowanie nie może być udzielone na działalność gospodarczą w zakresie:

1. produkcji, przetwarzania oraz wprowadzania do obrotu produktów wymienionych w Załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;
2. wymienionych w Rozporządzeniu Komisji w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej;
3. projektów dotyczących ochrony środowiska oraz sektora turystycznego wspieranych w ramach Poddziałania 1.2.4 i 1.2.5 RPO.

Wartość dotacji: od 50 000 zł do 1 000 000 zł. (maksymalna wartość projektu 4 mln zł)

Maksymalny poziom dofinansowania projektów w ramach działania

Przedsiębiorcy prowadzący przedsiębiorstwa (zgodnie z mapą pomocy regionalnej): mikro i małe - max. 70%

Poddziałanie 1.2.3. - Dotacje inwestycyjne

Celem poddziałania jest zwiększenie konkurencyjności średnich i dużych przedsiębiorców działających na terenie województwa lubelskiego poprzez nowe inwestycje. W ramach poddziałania możliwa będzie realizacja nowych inwestycji prowadzących do poprawienia procesu produkcyjnego, produktu, jakości usług, lub systemu zarządzania przedsiębiorstwem poprzez zakup środków

trwałych. Preferowane będą przedsięwzięcia innowacyjne, a w zakresie rodzajów beneficjentów - przedsiębiorstwa funkcjonujące w ramach dziedzin szczególnie wspieranych (wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego). Wsparcie w ramach poddziałania skierowane jest w szczególności na projekty przyczyniające się do utrzymania lub wzrostu zatrudnienia.

Beneficjenci: Przedsiębiorstwa działające na terenie województwa lubelskiego inne niż: mikroprzedsiębiorstwa, lub małe przedsiębiorstwa działające do 1 roku lub ubiegające się o dotację większą niż 500 tys. zł prowadzące jako osoby prawne i fizyczne działalność gospodarczą z wyłączeniem:

- projektów dotyczących produkcji, przetwórstwa i marketingu produktów wskazanych w Załączniku I do Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską,
- projektów dotyczących sektora turystycznego, tzn: hotele i restauracje, działalność agencji turystycznych, pilotów i przewodników wycieczek; pozostała działalność związana z turystyką, działalność związana z rekreacją, kulturą i sportem,
- przedsiębiorstw sektora rybołówstwa, górnictwa węgla, hutnictwa, żelaza i stali oraz włókien syntetycznych.

Rodzaje kwalifikujących się projektów: Projekty inwestycyjne obejmujące m. in.:

1. rozszerzenie zakresu działalności gospodarczej;
2. realizację zasadniczych zmian produkcji, procesu produkcyjnego lub zmianę w zakresie sposobu świadczenia usług;
3. unowocześnienie wyposażenia niezbędnego do prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej firmy;
4. racjonalizację logistyki sprzedaży towarów i usług;
5. informatyzację, w tym m. in. systemy zarządzania przedsiębiorstwem;

Dofinansowanie nie może być udzielone na działalność gospodarczą w zakresie:

1. produkcji, przetwarzania oraz wprowadzania do obrotu produktów wymienionych w Załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;
2. wymienionych w Rozporządzeniu Komisji w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej;

3. projektów dotyczących ochrony środowiska oraz sektora turystycznego wspieranych w ramach Poddziałania 1.2.4 i 1.2.5 RPO

Wartość dotacji: od 100 000 zł do 5 000 000 zł. Maksymalny poziom dofinansowania projektów w ramach działania

Przedsiębiorcy prowadzący przedsiębiorstwa (zgodnie z mapą pomocy regionalnej):

- średnie- max. 60%
- duże- max. 50%

Poddziałanie 1.2.4. - Dotacje inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska

Celem poddziałania jest zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw zobowiązanych do dostosowania swojej infrastruktury do wymogów ochrony środowiska. W ramach poddziałania wspierana będzie realizacja projektów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach z zakresu systemów zarządzania środowiskiem, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza oraz racjonalizacji gospodarki zasobami i odpadami ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych odpadów przemysłowych i niebezpiecznych. Preferowane będą projekty inwestycyjne w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik w zakresie ochrony środowiska (BAT), co wynika z konieczności uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Dofinansowaniu podlegają również projekty inwestycyjne związane z poprawą efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach energetycznych

Beneficjenci:

grupa a) Przedsiębiorcy działający na terenie województwa lubelskiego

grupa b) Przedsiębiorstwa energetyczne zgodnie z definicją w ustawie Prawo energetyczne.

Rodzaje kwalifikujących się projektów:

Kategoria 1: Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie:

1. systemów zarządzania środowiskowego,
2. racjonalizacji gospodarki zasobami i odpadami (przemysłowymi lub niebezpiecznymi),
3. gospodarki wodno – ściekowej,
4. ochrony powietrza,
5. wdrażania najlepszych dostępnych technik w zakresie ochrony środowiska (BAT);

Kategoria 2: Inwestycje związane z poprawą efektywności energetycznej w zakresie robót budowlanych (z wyjątkiem budowy) lub modernizacji:

1. obiektów spalania paliw wraz z zakupem urządzeń (z wyjątkiem zakresu wymienionego w załączniku XII do Traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej),
2. jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu,
3. istniejących sieci ciepłowniczych i węzłów ciepłych oraz budowa lub modernizacja urządzeń do produkcji i przesyłu energii z odnawialnych źródeł energii.

Dofinansowanie nie może być udzielone na działalność gospodarczą w zakresie:

1. produkcji, przetwarzania oraz wprowadzania do obrotu produktów wymienionych w Załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;
2. wymienionym w Rozporządzeniu Komisji w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej.

Wartość dotacji:

- grupa a) od 50 000 zł;
- grupa b) do 20 mln zł,

Maksymalny poziom dofinansowania projektów w ramach działania:

Przedsiębiorcy prowadzący przedsiębiorstwa (zgodnie z mapą pomocy regionalnej):

- mikro i małe - max. 70%
- średnie - max. 60%
- duże - max. 50%

Poddziałanie 1.2.5. - Dotacje inwestycyjne dla przedsiębiorstw turystycznych

Celem poddziałania jest zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw działających na terenie województwa lubelskiego w sektorze turystyki i rekreacji. Realizacja poddziałania przyczyni się do: poprawy bazy noclegowej i gastronomicznej, przystosowania obiektów zabytkowych na cele turystyczne, rozwoju infrastruktury rekreacyjnej i wypoczynkowej zwiększającej atrakcyjność turystyczną województwa lubelskiego. Zmiany w obszarze turystyki będą stymulowały rozwój nowych przedsiębiorstw i powstawanie nowych miejsc pracy.

Beneficjenci: Przedsiębiorcy działający na terenie województwa lubelskiego, prowadzący jako osoby prawne i fizyczne działalność gospodarczą w ramach sektora turystycznego i rekreacji.

Rodzaje kwalifikujących się projektów:

1. Roboty budowlane lub modernizacja obiektów pełniących funkcje turystyczne (w tym infra-

struktura noclegowa i gastronomiczna) wraz z infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem oraz zagospodarowaniem terenu wokół obiektów.

2. Prace konserwatorskie i restauratorskie, modernizacja i roboty budowlane zabytków z przystosowaniem ich na cele turystyczne (w tym infrastruktura noclegowa i gastronomiczna) wraz z infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem oraz zagospodarowaniem terenu wokół obiektów.
3. Roboty budowlane lub modernizacja parków rozrywki, wyciągów narciarskich, turystycznych itp. wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
4. Roboty budowlane, zakup i modernizacja infrastruktury zwiększającej atrakcyjność turystyczną (np. połączenia promowe, kolejki drogowe i szynowe, pola golfowe) wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Preferowane będą przedsięwzięcia z sektora turystyki zlokalizowane na obszarach atrakcyjnych turystycznie (wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego).

Dofinansowanie nie może być udzielone na działalność gospodarczą w zakresie:

1. produkcji, przetwarzania oraz wprowadzania do obrotu produktów wymienionych w Załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;
2. wymienionym w Rozporządzeniu Komisji w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej.

Wartość dotacji: od 50 000 zł do 3 000 000 zł

Maksymalny poziom dofinansowania projektów w ramach działania:

Przedsiębiorcy prowadzący przedsiębiorstwa (zgodnie z mapą pomocy regionalnej):

- mikro i małe - max. 70%
- średnie - max. 60%
- duże - max. 50%

Działanie 1.3. - Badania i nowoczesne technologie w strategicznych dla regionu dziedzinach

Celem działania jest wsparcie procesu opracowania i transferu nowoczesnych technologii do przedsiębiorstw. Realizacja działania przyczyni się do wzmocnienia współpracy między strefą badawczą - rozwojową a gospodarką w strategicznych dla regionu dziedzinach. W ramach działania realizowane będą przedsięwzięcia zgodne

z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego prowadzące do:

- zwiększenia transferu nowoczesnych rozwiązań technologicznych, produktowych oraz organizacyjnych do przedsiębiorstw i instytucji,
- rozwoju współpracy pomiędzy sferą B+R a gospodarką oraz wzrostu udziału nakładów przedsiębiorstw na B+R
- wspomagania przedsiębiorców w zdobywaniu nowych rozwiązań niezbędnych dla rozwoju ich działalności i poprawy pozycji konkurencyjnej na rynku poprzez podniesienie atrakcyjności oferty instytucji sfery B+R, pełniących rolę partnerów dla przedsiębiorstw.

Beneficjenci: przedsiębiorcy, grupy przedsiębiorców, parki naukowo - technologiczne i przemysłowe. W ramach działania wsparcie udzielone zostanie następującym rodzajom projektów:

1. Badania i prace badawczo - rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw.
2. Badania przemysłowe realizowane przez przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorców, których kluczowym celem jest zdobycie nowej wiedzy przydatnej w opracowaniu nowych produktów, procesów i usług lub które przyczynią się do znacznie poprawy istniejących produktów, procesów i usług.
3. Badania pre-konkurencyjne realizowane przez przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorców, których celem jest tworzenie nowego, zmienionego lub ulepszanego produktu, procesu lub usługi, niezależnie czy one są przeznaczone do sprzedaży lub wykorzystania.
4. Projekty wdrożeniowe dotyczące wyników prac B+R.

Wartość projektu: od 20 000,00 zł do 200 000,00 zł w przypadku przedsiębiorstw

Maksymalny poziom dofinansowania projektów w ramach działania

Przedsiębiorcy prowadzący przedsiębiorstwa (zgodnie z mapą pomocy regionalnej):

- mikro i małe - max. 70%
- średnie - max. 60%
- duże - max. 50%

3. PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO – (2007 - 2013)

Z perspektywy przedsiębiorstw zainteresowanych bezpośrednimi możliwościami pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania najważniejsze priorytety tego programu operacyjnego to Priorytet IV: Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska.

Priorytet IV: Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska.

Głównym celem Priorytetu jest ograniczanie negatywnego wpływu istniejącej działalności przemysłowej na środowisko i dostosowanie przedsiębiorstw do wymogów prawa wspólnotowego.

W ramach Priorytetu wspierane będą projekty dużych przedsiębiorstw redukujące ilość zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery, odprowadzanych ze ściekami oraz redukujące ilość powstających odpadów i zwiększające udział odpadów odzyskiwanych. W ramach priorytetu wspierane będą też projekty z zakresu systemów zarządzania środowiskowego (z wyłączeniem inwestycji) przygotowanie niezbędnych audytów w celu uzyskania certyfikatów oraz pomoc we wdrożeniach niezbędnych do uzyskania certyfikatów, projekty dla uzyskania eko-znaków dla produktów, projekty z zakresu racjonalizacji gospodarki odpadami w przedsiębiorstwach, projekty wsparcia dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT), inwestycje mające na celu ograniczenie ilości substancji niebezpiecznych odprowadzanych wraz ze ściekami lub ilości ścieków, przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza dotyczące istniejących instalacji o mocy powyżej 50 MW, prowadzące do zmniejszenia emisji pyłów, SO₂ lub NO_x.

Działanie 4.1. Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego

Cel Działania: Rozpowszechnienie systemów zarządzania środowiskowego objętych certyfikacją.

Opis Działania: W ramach działania popularyzowane będzie wprowadzanie systemów zarządzania środowiskowego poprzez przedstawienie możliwych do osiągnięcia efektów. Udzielana będzie także pomoc przedsiębiorstwom w przygotowaniu

niezbędnych audytów w celu uzyskania odpowiednich certyfikatów oraz we wdrożeniach niezbędnych do uzyskania certyfikatu środków. Wspieranie rozpowszechnienia wprowadzania dobrowolnych systemów zarządzania środowiskowego na poziomie przedsiębiorstw oraz innych komórek organizacyjnych ma na celu ograniczenie ujemnych skutków oddziaływania na środowisko. Wprowadzenie takiego systemu zarządzania na poziomie komórki organizacyjnej czy przedsiębiorstwa gwarantować będzie zastosowanie się do norm ochrony środowiska oraz wprowadzenie takiej organizacji, aby minimalizować negatywne oddziaływania na środowisko przy racjonalnym wykorzystaniu zasobów naturalnych. Wprowadzony system zapewni stałe dążenie do osiągnięcia takiego celu i dostosowanie do zmieniającej się sytuacji. Usprawnienia systemów zarządzania środowiskowego przynosić będą też przedsiębiorstwom efekty ekonomiczne oraz promocyjne.

Rodzaje projektów:

- publikacja materiałów uzasadniających wprowadzenie systemów zarządzania środowiskowego;
- wykonanie audytu niezbędnego dla uzyskania certyfikatu;
- projekty dostosowawcze dla przedsiębiorstw, warunkujące uzyskanie certyfikatu;
- projekty dla uzyskania eko-znaków dla produktów;
- projekty związane z wprowadzeniem eko-etykiet.

Rodzaje beneficjentów: Przedsiębiorcy.

Wartość projektu: Wsparcie według typu projektu bez względu na wartość. Działanie objęte jest pomocą publiczną.

Poziom dofinansowania: Zgodnie z projektami nowych rozporządzeń UE maksymalny poziom dofinansowania zostanie ograniczony poprzez limity wynikające z pomocy publicznej.

Działanie 4.2. : Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami.

Celem działania jest racjonalizacja gospodarki zasobami naturalnymi i odpadami, w tym zmniejszenie ilości odpadów innych niż komunalne i zwiększenie poziomu odzysku tych odpadów. Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami dokonywana będzie poprzez wsparcie dla wdrożenia nowych technologii w zakresie ograniczania

materiałochłonności i ilości wytwarzanych odpadów. Wspierana będzie rozbudowa i modernizacja istniejących instalacji przemysłowych prowadząca do zmniejszenia zużycia surowców, materiałów oraz wytwarzanych ilości odpadów oraz ich wpływu na środowisko, zgodnie ze standardami unijnymi.

Rodzaje projektów:

- zastępowanie surowców pierwotnych surowcami wtórnymi z odpadów;
- ograniczanie ilości powstawania odpadów;
- ograniczanie zużycia surowców naturalnych, w tym wody oraz ograniczanie zużycia energii.

Rodzaje beneficjentów: Przedsiębiorcy.

Wartość projektu: Wsparcie według typu projektu bez względu na wartość. Działanie objęte jest pomocą publiczną. Zgodnie z projektami nowych rozporządzeń UE maksymalny poziom dofinansowania zostanie ograniczony poprzez limity wynikające z pomocy publicznej.

Działanie 4.3.: Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)

Cel Działania: Zapobieganie powstawaniu i redukcja zanieczyszczeń różnych komponentów środowiska poprzez dostosowanie istniejących instalacji do wymogów najlepszych dostępnych technik (BAT - najlepsze dostępne techniki).

Opis Działania: W ramach działania wspierane będą inwestycje pozwalające przedsiębiorcy wdrożyć najlepsze dostępne techniki, umożliwiające dostosowanie przedsiębiorstw do wymogów prawa wspólnotowego (dyrektywa 96/61/WE w sprawie zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń), co jest często niezbędne do ich funkcjonowania w warunkach Jednolitego Rynku Europejskiego (JRE). Instalacja, której ma dotyczyć inwestycja, powinna podlegać przepisom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie instalacji, które mogą powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości.

Rodzaje projektów:

- zmiany technologii służące eliminowaniu szkodliwych oddziaływań i uciążliwości poprzez zapobieganie emisjom do środowiska;
- zmiany technologii służące zmniejszeniu zapotrzebowania na energię, wodę oraz surow-

ce, ze szczególnym uwzględnieniem wtórnego wykorzystania ciepła odpadowego oraz eliminacji wytwarzania odpadów;

- zmiany technologii ukierunkowane na ograniczenie wielkości emisji niektórych substancji i energii do poziomu określonego w przepisach krajowych i wspólnotowych oraz w dokumentach referencyjnych BAT;
- inwestycje w urządzenia ograniczające emisje do środowiska (tzw. urządzenia „końca rury”), których zastosowanie jest niezbędne dla spełnienia zaostrzających się standardów emisyjnych lub granicznych wielkości emisji.

Rodzaje beneficjentów: Przedsiębiorcy.

Wartość projektu: Wsparcie według typu projektu bez względu na wartość. Działanie objęte jest pomocą publiczną.

Poziom dofinansowania: Zgodnie z projektami nowych rozporządzeń UE maksymalny poziom dofinansowania zostanie ograniczony poprzez limity wynikające z pomocy publicznej.

Działanie 4.4. Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Cel Działania: Ograniczenie ładunku zanieczyszczeń (w szczególności substancji niebezpiecznych) odprowadzanych przez przemysł do środowiska wodnego oraz zmniejszenie ilości nieoczyszczonych ścieków przemysłowych odprowadzanych do wód lub do ziemi.

Opis Działania: Wsparcie mogą otrzymać inwestycje w technologie oraz infrastrukturę gospodarki wodno-ściekowej mające na celu ograniczenie ilości wytwarzanych ścieków przemysłowych, szczególnie ścieków niebezpiecznych oraz służące zwiększeniu stopnia redukcji ładunku zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych do wód.

Rodzaje projektów:

- inwestycje mające na celu zmniejszenie zużycia wody oraz ilości substancji niebezpiecznych odprowadzanych wraz ze ściekami;
- budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych.

Rodzaje beneficjentów: Przedsiębiorcy.

Wartość projektu: Wsparcie według typu projektu bez względu na wartość. Działanie objęte jest pomocą publiczną.

Poziom dofinansowania: Zgodnie z projektami nowych rozporządzeń UE maksymalny poziom dofinansowania zostanie ograniczony poprzez limity wynikające z pomocy publicznej.

4. PROGRAM OPERACYJNY „KAPITAŁ LUDZKI” – (2007 - 2013)

Z perspektywy przedsiębiorstw zainteresowanych bezpośrednimi możliwościami pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania najważniejsze priorytety tego PO będą Priorytet 2 - Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz Priorytet 7 - Regionalne kadry gospodarki.

Priorytet 2 - Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw.

Cel Priorytetu będzie realizowany w szczególności poprzez:

- rozwój kadr nowoczesnej gospodarki
 - otwarte i zamknięte szkolenia oraz doradztwo dla przedsiębiorstw o charakterze ponadregionalnym;
 - szkolenia i doradztwo dla wsparcia procesów restrukturyzacji na poziomie ponadregionalnym;
 - prognozowanie kierunków rozwoju, kwalifikacji i zawodów;
 - promowanie nowych form i metod organizacji pracy, planowania strategicznego i zarządzania oraz outsourcingu;
 - opracowywanie standardów działań zarządzania procesami w przedsiębiorstwach;
 - podnoszenie jakości usług szkoleniowych i doradczych świadczonych dla przedsiębiorstw przez instytucje szkoleniowe oraz instytucje wspierania przedsiębiorczości;
 - profesjonalizacja funkcji zarządzającego zasobami ludzkimi oraz promowanie doskonalenia zawodowego;
 - popularyzowanie działań badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz powiązań kooperacyjnych wśród przedsiębiorstw celem transferu wiedzy, w tym wsparcie dla instytucji otoczenia biznesu w zakresie promowania działalności kooperacyjnej (np. mapowanie klastrów, popularyzacja i wymiana najlepszych praktyk);
 - wspieranie współpracy przedsiębiorstw

- w zakresie tworzenia i zarządzania strukturą organizacyjną powiązania kooperacyjnego;
- b) wykorzystanie e-learningu na rzecz podnoszenia kwalifikacji kadr przedsiębiorstw oraz rozwoju przedsiębiorczości
- rozwój systemu kształcenia e-learning;
 - promowanie szkoleń e-learningowych;
 - tworzenie i rozwijanie platform oraz programów szkoleń e-learningowych;
- c) wsparcie systemu adaptacyjności kadr
- tworzenie i rozwój istniejących instytucji świadczących usługi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości oraz ich sieci, w tym na obszarach wiejskich;
 - rozwój i upowszechnianie standardów organizacyjnych instytucji oraz standardów świadczonych przez nie usług;
 - nadzór nad procesem certyfikacji;
 - wsparcie kompleksowych usług dla przedsiębiorców oraz osób pragnących rozpocząć działalność gospodarczą, tworzenie i utrzymanie sieci regionalnych centrów wiedzy oraz jednostki nadzorującej centra na poziomie krajowym;
- d) projekty innowacyjne i współpraca ponadnarodowa.

Priorytet 8 - Regionalne kadry gospodarki.

Cel priorytetu: Celem Priorytetu jest podniesienie konkurencyjności regionów poprzez wsparcie przedsiębiorstw i pracowników w dostosowaniu się do potrzeb regionalnej strategii rozwoju.

Cel Priorytetu będzie realizowany w szczególności poprzez:

- a) wsparcie rozwoju kadr przedsiębiorstw w regionie
- ogólne i specjalistyczne szkolenia i doradztwo dla kadr zarządzających pracowników przedsiębiorstw w regionie;
 - wsparcie w zakresie zarządzania, identyfikacji potrzeb w zakresie kwalifikacji pracowników, poprawy organizacji pracy, zarządzania BHP oraz uelastycznienia form świadczenia pracy;
 - podwyższanie kwalifikacji pracowników o niskim poziomie przygotowania do pracy;
- b) zarządzanie zmianą gospodarczą
- pomoc w podniesieniu lub nabyciu nowych kwalifikacji przez pracowników restrukturyzowanych przedsiębiorstw;
 - szkolenia przekwalifikowujące i usługi doradcze w zakresie wyboru nowego

zawodu i osiągnięcia nowych umiejętności zawodowych, w tym indywidualne plany działań;

- pomoc w tworzeniu partnerstw lokalnych wspomagających pracodawców przechodzących restrukturyzację;
- wsparcie pracodawców przechodzących restrukturyzację w realizacji programów zwolnień monitorowanych (outplacement);

c) transfer wiedzy

- sieci współpracy między szkołami wyższymi a przedsiębiorstwami;
- stypendia dla doktorantów na kierunkach wynikających z obszarów uznanych za szczególnie istotne z punktu widzenia rozwoju regionu;
- współpraca pracowników przedsiębiorstw i pracowników naukowych w celu transferu wiedzy między sektorem nauki a przedsiębiorstwami;
- wsparcie dla studentów i pracowników szkół wyższych zamierzających podjąć działalność gospodarczą (firmy typu spin off).

5. PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH (PROW) W LATACH 2007 - 2013

Najistotniejszym priorytetem PROW z perspektywy osób zamierzających rozpoczęcie i prowadzących działalność gospodarczą jest trzecia oś wsparcia programu. W dużej mierze dotyczy ona różnicowania działalności gospodarczej na terenach wiejskich. Działania ukierunkowane na stymulowanie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich to Działanie 3.1. - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej oraz Działanie 3.4. - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw.

Działanie 3.1. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

W ramach działania wspierane będą projekty związane z realizacją inwestycji służących podjęciu przez rolników, domowników i małżonków rolników, dodatkowej działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem.

W ramach działania mogą być wspierane projekty w zakresie:

- agroturystyki;
- usług w tym w szczególności: usług dla gospo-

darstw rolnych i leśnych, usług dla ludności, usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług turystycznych oraz związanych z wypoczynkiem, usług transportowych;

- przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych;
- magazynowania i przechowywania towarów;
- sprzedaży bezpośredniej produktów pochodzących z własnego gospodarstwa rolnego;
- wytwarzania materiałów energetycznych z biomasy w tym zagospodarowania słomy, odpadów łąkowych, leśnych itp.;
- rzemiosła i rękodzielnictwa.

Beneficjenci: Osoby fizyczne: rolnicy, małżonkowie rolników lub domownicy.

Forma i wysokość pomocy: Pomoc będzie udzielana w formie grantów inwestycyjnych na zasadzie refundacji poniesionych kosztów. Projekty mogą być realizowane w dwóch etapach. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej w ramach działania, w okresie realizacji Programu, jednemu beneficjentowi i gospodarstwu rolnemu nie może przekroczyć 100 tys. zł. Oznacza to, że:

- jeden beneficjent może otrzymać pomoc w wysokości nie wyższej niż 100 tys. zł w okresie realizacji Programu;
- kwota pomocy przyznana beneficjentom na realizację projektów w jednym gospodarstwie może wynosić łącznie nie więcej niż 100 tys. zł w okresie realizacji Programu.

Poziom wsparcia: Poziom pomocy udzielanej beneficjentowi wynosi maksymalnie 50% kosztów kwalifikowalnych projektu.

Działanie 3.4. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Cel działania: Zwiększenie konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich objętych strategią rozwoju Lokalnych Grup Działania (LGD) poprzez tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw.

Opis działania: Pomoc udzielana będzie na realizację projektów w zakresie tworzenia i rozwijania mikroprzedsiębiorstw, w szczególności:

- a) zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem oraz sprzętu biurowego do wysokości 15% pozostałych kwalifikowalnych kosztów projektu wymienionych w lit. b-g;

- b) opracowanie strategii umieszczenia produktu na nowym rynku zbytu, w tym wprowadzenie na rynek nowego produktu (reklama, promocja) - nie może stanowić więcej niż 5% kosztów kwalifikowalnych projektu;
- c) pomoc doradcza i ekspercka związana z tworzeniem przedsiębiorstwa (doradztwo finansowe, podatkowe, prawne oraz marketingowe) - nie może stanowić więcej niż 2% kosztów kwalifikowalnych projektu;
- d) zakup lub instalacja maszyn lub urządzeń niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej;
- e) zakup obiektów przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej;
- f) budowa, adaptacja lub remont połączony z modernizacją obiektów przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej;
- g) zakup środków transportu na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej; pomocą nie jest objęty zakup samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób wraz z kierowcą, a kwalifikowalny koszt zakupu środków transportu nie może stanowić więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu;

Beneficjenci: Osoby fizyczne lub prawne prowadzące działalność gospodarczą, tj. przedsiębiorcy wpisani do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym lub ewidencji działalności gospodarczej, w rozumieniu art. 104 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Forma i wysokość pomocy: Pomoc ma formę zwrotu części kosztów kwalifikowalnych projektu. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi nie może przekroczyć 500 tys. zł. W przypadku przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi wynosi 100 tys. zł.

Poziom wsparcia: Poziom pomocy udzielanej beneficjentowi wynosi maksymalnie 50% kosztów kwalifikowalnych projektu